

Орган Лемковского Союза
LEMKO, organ Łemkowskiho Sojuza

Пренумерата в краю:
30 грошей місячно,
80 „ квартално,
1.50 „ полрочно,
3 зл. рочно.

В Америкі: 1 дол. рочно.

В Чехословаччині:
2 кор. місячно, 10 кор. полрочно,
20 кор. рочно.

Ціны оголошень:

Ціла сторона 120 зл., $\frac{1}{2}$ сто-
роны 60 зл., $\frac{1}{4}$ стороны 35 зл.,
 $\frac{1}{8}$ стор. 20 зл., $\frac{1}{16}$ стор. 10 зл.;
оголошення малы за 1 мм. 20 гр.,
в тексті 30 гр., перед текстом
40 гр. При місячному и долшом
оголошені значна знижка.

Конто чекове Нр. 404.155.

Выходит в каждый четверг.

Wychodzi w każdy czwartek.

Редакция и администрация в Крыниці. — Адрес „Лемко“ Крыница.

Redakcja i administracja w Krynicy. — Adres „Łemko“ Krynica.

По занятю Чехии через Німеччину.

Як уж відомо нашим Читателям с попереднього числа Лемка, дня 15. марта змінила ся карта Европы. Чехия и Моравия сут прилучены до Німеччины, Словакия одержала сильно непевну независимость, а Прикарпатска Русь входит с состав державы мадарской, яко автономна провинция.

Через тоту зміну вросла могутость Німеччины до таких розміров, в яких не находила ся Німеччина николи передом. Той могутости встрашили ся тепер напавду западны державы и хотіли бы противставити ся милитарной силі Гитлера. На разі идут протесты против анексии Чехии, иде борба дыпломатична, але зазначають ся уж также кроки поважнійши, як бойкот товаров німецкых, сорване торговельных договоров и т. д. На перше місце серед протестующих держав высуват ся Англия. Ёй правительство, а особенно голова правительства, премьер Чемберлен до недавна вірил, же мир в Европі даст ся удержати уступками и уступал сам и других примушал уступати. Так было в жолтні минувшого року, коли Гитлер анектовал Судеты. Чемберлен іздил до Гитлера, торговал ся с ним и выторговал приречене, же Гитлер оставит Чехословакию в спокою и не буде жадати дальших территории от ней ани от ниякой другой державы в Европі. Здавало ся, же за ціну Судетов, оторваных от Чехии обезпечило ся на долший час мир в Европі.

Але Гитлер при тых торгах зрозуміл одо, же нияка с европейскых держав не хоче войны. Не хоче ёй напевно и сам Гитлер, але што ёму шкодит страшити ньем и забрати без войны дальши землі. Робит тото зрештом незвычайно хытро, бо нибы он не жадат ничиего, лем до него звертають ся и просят его о опеку и помоч, а он, добренький, спішит с помочом и ратуе гнобленых. Агенты Гитлера уж от давна выступали явно в Чехии, Словакии и на Прик. Руси и робили свою роботу. Нагваряли они чехов, словаков и рижных Волошинов и их сынов до того, штобы поддали ся цілковито под власть Німеччины. Че-

хия сама не давала послуху тым разам, але за тото в Словакии нашли ся люде, котры за ціну житя своих братов чехов, згодили ся вірно служити Німеччині и сами просили Гитлера о покровительство над собом. Также и Волошин годил ся на тото, але ёму ся не посчастлило. Як же Гитлер мог устояти и не вытягнути руки по тото, што ся ёму само пхало. Занял он Чехию и Моравию, утворил с них дві провинции німецкы, позволил оголосити независимость Словакии, але тота независимость ест лем про людскы очи, бо в дійсности Словакия стала ся также німецком провинциом.

3000 самолетов, 1000 чолгов, безліч машинных карабинов, много армат и непоречислены скількости иншого военного материяла обогатили Німеччину по анексии Чехии. Тото всьо впало в ёй руки без войны — без одного выстріла и тепер Німеччина выпере-

дила знова всі инши державы под взглядом вооружения армии. Тото загражат равноваш в Европі, тото зачинат быти страшне для инших европейскых держав не меньше, як было оно страшне перед світовом войном в 1914 р.

Прото меже иншими державами послідовала жива выміна слов и стремит ся до утворения бльоку, котрый мал бы на ціли противставити ся силі Німеччины. В голові того бльока стоит Англия. Она намірат высунути концепцию утворения т. зв.

пакту дефенсивного.

Подписы на таком пакті Франции и России сут певны, але не знати, што зробят инши державы, як Польша, Румуния, Венгрия, Югославия и державы балтийскы, котры хоче ся втягнути также до того пакту. Если бы удало ся Англии змонтовати такой пакт, то втотчас ціла Европа станула бы до обороны против Німеччины и ёй союзниці Италии.

До чого стремит Німеччина.

Заняте Клайпеды через Німеччину ест важном картом, шмареном через Гитлера на стол политычной гры, яка розгрыва тся тепер в Европі. Ище не прозвучал иголосы обурения по поводу занятия Чехии и Моравии, а также вкращения німецкых войск до Словакии, ище не розвинула ся належито инициатыва двох западных держав относительно реакции в справі чехословацкой, а уж Німеччина поставила світ перед новым довершенным фактом. Означат тото, же німецка политыка перестала ся числити с гром дыпломатичном и же она будуе на фактах, а не на словах. Не подлежит сомнію тот новый крок Німеччины **приспішит утворене ся фронту противнімецкого.** О том знае напевно и сам Берлин.

До чого ж в також случаю стремит Німеччина? Чи стремит она до выкликания войны в найблизшом часі и в той ціли укріпят она свои стратегичны и господарчи позиции, занимаючи пункты выпадовы через Чехию и Словакию на полудневый всход и через Клай-

педу на полночный всход ку Совітам, штобы тым способом здобыти суровы продукты (хліб в Венгрии и ропу в Румунии)?

То была бы одна возможность. Друга возможность то охота натиснути сильно на западноевропейскы державы в ціли отобрания им кольонии. По монахийском договорі Німеччина и Италия числили на тото, же в скором часі достанут кольонии. Коли однак справу тоту откладано на неограниченный час, Німеччина рішила забрати потребны ей суровы продукты там, где ёй было найвыгоднійше и утворила род кольоний в Европі, а тым самым шахуе западны державы в справах кольоний.

Так чи иначе, Европа переживат тяжкы часы, важит ся тепер судьба Европы и она стоит под знаком запытания: **мир чи война?** Тото пытане мусит быти якнайскорше полагоджене и на него даст отвіт найблизший тыждень.

Клайпеда поддала ся Німеччині.

Ище світ не освоил ся с событиями послідного тыждня и с розростом силы німецкой на полудневом всході, а уж Гитлер заскочил его новым побідом, тым разом на полночи. Ото рада литовских министров по информированию членов сейма о положенію, а также беручи под увагу рішительне жадане Німеччины — згодила ся отдати Німеччині край Клайпедский.

Тым способом Німеччина поставила світ перед другим довершенным фактом.

Клайпеда, по німецкы Мемель, ест то невелике — 30.000 населеня числяче місточко, о котром перед войном знал мало кто. Аж трактат версальский зробил Клайпеду предметом заинтересованя, а от часу до часу опасным об'єктом европейских конфликтов. Предмет заинтересованя и гніздо опасностей политичных лежит в том, же Клайпеда ест містом портовым, лежащим при сплеті двох народов — німецкого и литовского.

Кромі місточка Клайпеды тягне ся меже Прусами Восточными и Литвом смужка землі, на котрой жиют німцы и литвины и тоту смужку землі разом с містом Клайпедом называють **краем Клайпедским**. В краю том, як подае Кательбах, жило в р. 1931. 43,5 процент німцов, 27,6 процент литвинов и решта т. зв. клайпедан, т. е. людей місцевых, што до котрых литвины говорили, же они сут литвинами, а німцы знова уважали их за німцов.

Понеже Литва не мала ниякой пристани, трактатом версальским признано ей Клайпеду. Місто Клайпеда, лежаще над ріком Неман (по німецкы Мемель) мае фабрыку вагонов, цыгар, водок, консерв, промысл деревляный и млыны. Стала ся она для Литвы окном на світ, але не была признана Литві, лем отдана

ей до ужитку и становила округ нейтральный, будучий под опеком 5-ох великих держав. С пристани клайпедской користала также Польша, высылаючи великы массы дерева.

В січні 1923. отношеня правны Литвы до Клайпеды змінили ся. Террорысты литовскы вдерли ся до міста и завладіли ним. Правительство литовске выперло ся якогонибудь содйствия с террорыстами, але наконец прилучило Клайпеду до Литвы. Были, як звычайно быват в таких случаях, протесты, але Клайпеда остала при Литві. Мала однак автономію и свой власный сейм, котрый погодивше отограл важну ролю в борбі о поворот того краю до Німеччины.

Для малой Литвы, котрой населене числит 2,200.000 жителей утрата Клайпеды ест великом втрата. Край клайпедский мае 146 тысяч населеня и близко 2000 км². Кромі того Литва стратила природну границу от Прус Восточных, яком была ріка Неман.

В справі занятя Клайпеды мают ище слово великы державы, под котрых опеком находит ся тот край. Але до тых держав належат также Италия и Япония, котры напевно не спротивлят ся анексии Клайпеды через Німеччину.

Заняте Клайпеды означат не лем дальше обогачене територияльне, але также здобыте **сильной позиции стратегичной при устью Немна**, сильной базы до атакваня держав балтийских, а также Росии. Многы досмотрюют ся в анексии Клайпеды охоты зашахованя Росии за того, же Росия рішила станути по стороні держав западных. Зепорно заняте Клайпеды через Німеччину ест сильно некористне также для политыкы польской и прибалтийских держав.

Словакия находит ся также в німецких руках.

Здавало бы ся, же судьба независимой Словакии ест отмінна от судьбы Чехии и Моравии, котры замінили ся в німецкы провинции. Тымчасом, судячи с відомостей, якы надходят со Словакии, оказуе ся, же Німеччина осадила цілу Словакию німецкыма войсками и робит там по своему порядок. Вправді правительство словацке старат ся успокоити словацке населене и вмовити в него, же Гитлер додержит даны приреченя, приводит оно такы факты, як нпр. же уж передом Словакию заняли в часі войны войска французскы и итальянскы, а преця они по якомси часі уступили с краю, отже и тепер уступат войска німецкы, але со всіх тых комуникатов перебиват безпокойство. Газет словацких нит совсем, сут лем газеты німецкы, котры трубят славу Гитлера и росписуот ся над добродійствами Німеччины для Словакии.

Німеччина грозит Дании.

Велике вражене в Лондоні выкликала вість с Копенгагы, **же Німеччина вытягат руку также по Шлезвиг**.

Премер Дании, Ставнинг заявил именно в парламенті дунском, же предводитель німцов, жиющих в Шлезвигу, отнес ся до Берлина с жаданем, штобы „**Берлин зробил с Данием такой самый порядок як с Чехословакием**“.

Премер, доносячи о том парламентови, заявил, же если в Дании нашли бы ся такы люде, котры бы поддержали тоту акцію, будут они уважаны за зрадников державы.

История Прикарпатской Руси.

В попередном числі нашой газеты подали мы, што скончила ся „влада“ Волошина и січовиков, што Прикарпатска Русь была влучена в состав державы мадярской и што она достала широку автономію, вдоволяючи цілковито руске населене той землі.

Днеска хочеме поділити ся с нашими Читателями о житю — бытю наших братов руснаков, жиющих на полудневых убогах Карпат. Руснакы почали поселяти ся на полудневых убогах Карпат от XII. столітя и поселят ся там аж до віку XIV. Особенно по прилученю Галицкой Руси до Польши за часов короля Казимира Великого, опустило много рускых родин свою родну землю и поселило ся в карпатских горах, по их полудневой стороні. В том часі занимали ся они по большой части пастырством, меньше управом землі и хліборобством. Были они православны. Аж в в. XVII. часть их переходит на унию и приймає обряд гр.-кат.

Окружены чужима народами руснакы не потрафили устояти перед их напором и все тратят землі на их користь. Найменьше утратили они на користь Румунии, значно больше забрали им мадяры, а уж найбільше руснаков ословачило ся. Многы пространства, тепер чисто словацкы, ище в в. XVII и XVIII. были рускы. Мадяры перли их ку полночи, словакы ку полночи и всходу. Руснакы, яко элемент слабший, уступають под тым напором и занимають найпланьши пространства в горах. Занимають они тепер полудневы убоги Карпат,

на всході дост широки, котры тягнут ся ку западови чим раз узшом смугом, счезаючом коло рікы Попрад.

Число прикарпатских руснаков подают на 550 тысяч жителей, с того жие на Прик. Руси ок. 450 тысяч, а около 100 тысяч в Словакии. Прикарпатска Русь от найдавніших часов належала до Мадярщины. Край горский, лісно-пасовисковый не мог выжити без рольных и лромысловых продуктов мадярской низины, котра знова брала от руснаков проды лісовы и худобу. Господарчо, комуникаційно и гидрографично (всі рікы с Карпат плывут на низину мадярску и до Дунаю) становила Прикарпатска Русь составну часть Мадярщины, а ей населене было все льояльне в виду мадярского правительства.

По войні край тот нашол ся в трудном положенію. Пришло ся ему выберати меже Румуниом, Мадярщином и повстаючом Чехословакиом. Выбрал Чехословакию и Сан Жерменским трактатом с вересня 1919. р. вошел в состав республики чехословацкой, яко автономична провинция, обнимаюча 12.100 км² и числяча 730 тысяч населеня. Ділит ся он на дві части — гористу, населену руснаками и низинну о великом проценті мадяр.

Договором віденским с жолтня 1938. отлучено от Прик. Руси часть низинну, оставляючи ей лем гористу, ялову часть без міст и дорог, котры бы лучили ю с центрами Чехословакии.

Помимо того, же Прик. Русь не мае нияких богатств, не перестают ся ньюм интересовати великы державы як Польша и Німеччина. Причином заинтересованя ест того, же Прик. Русь лежит в середині дороги от моря Балтийского до моря Чорного. О тот доступ до Чорного моря добивають ся от давна и Польша и Німеччина, бо обі державы здают собі справу, же опановане того моря увеличат их впливы на Балканах. Німеччина стремит до опанованя Чорного Моря через утворене дороги до него через Чехию; Словакию и Прик. Русь, с котрой хотіла утворити послушну ей впливам Украину с батьком Волошином в голові. Карпатска Украина мала быти для Німеччины выходом базом для широко закроеной акции, маючий на ціли: 1) ослабити територияльно Польшу и Росию, 2) отобрати Польщі безпосередну границу с Румуниом, а тымсамым 3) отняти Польщі всякы впливы над Чорным морем.

На разі Німеччина не осягнула своих цілей, бо чєрез получене Прик. Руси с Мадярщином постановлено проукраинске движене на Прик. Руси, але не меньше тепер Німеччина загражат славянским державам больше, як колинибудь передом. По опанованю Чехии, Моравии и Словакии, найдальше ку западови ест высунена славянска Польша и она то тепер мусит напярчи всі свои силы, штобы приостановити німецкий напор ку всходу.

Монополь зерняный.

Гдежы сельскы круги, передовсем властители великих грунтовых маетков, домагуются зерняного монополю. Было бы то то подобне до теперешного монополю соли, дугану, горілки и т. д. Ціна зерна была бы устале на через правительство и никому не вольно бы было продати зерна ани дешевле, ани дорожше. Львовска Палата Рольна рішила домагати ся введеня зерняного монополю в Польщі.

Якаж тому причина и чи введенє зерняного монополю было бы користне для малоземельных селян, яких в Польщі єст найбільше? Таке пытанє насуват ся, коли читат ся о жаданях введеня зерняного монополю. Постараєм ся подати найперше тоты причины, якы спонукали гдежы круги до выступлєня с жаданєм монополю. Знана єст річ, же у нас зерно єст дешевле и ціна его не стоїт в ниякой пропорции до цін фабричных товаров. Кто слїдит за цінами зерна в инших краях, тот скаже, же там ціна єст ище значно низша. Так, то то правда. В грудні р. 1938. на світових рынках нормовала ся ціна пшеницы на 10—11 зл. за 100 кг., а в том самом часі на рынках краєвых платили за пшеницу 18—19 зл. Рижница в ціні была велика, але велика єст также рижница в выдатках при продукции зерна. В краях заграничных, особливо заморских, ціна штучных прогноєв, ціна рольничих машин и ціна всіх фабричных товаров єст значно низша як в Польщі и прото там

оплатит ся продуковати пшеницу аж и при ціні 10—11 зл. за 100 кг., а у нас не барз оплатят ся то то при ціні 18—19 зл. Прото тыж властители сельских господарств, особливо великих, нарікают, бо они хотіли бы выторговати вышшу ціну за зерно. Тоту вышшу ціну могут они достати при введеню зерняного монополю, бо правительство назначат ціну и нїт торгов, ани опусту.

Для великих посілостей введенє зерняного монополю было бы отже користне. Але в Польщі тых великих посілостей єст мало. Переважно сельским господарством займают ся селяне середно и малоземельны. Тоты продают также часом метер-два зерна в осени, як им треба грошей, але на весну купили бы охотно назад продане зерно, лем як бы мали зашто. Для тых был бы добрый монополь, але такый, котрый бы в осени назначал на зерно высокы ціны, а на яр тоты ціны обнижал. С иншого монополю користи они мати не могут. Если расходит ся о горскы терены, то справа представлят ся ище планьше. В наших горах найде ся часом оден газда в селі, котрый продаст яку чверть-дві зерна, а 100 газдов все зерна докупє. Для нас єст ліпше, як зерно и мука сут дешевы, бо втотчас скорше появят ся фалаток хліба на столі.

Прото тыж введенє зерняного монополю не має для горских сел господарчого значєня, а радше его значєнє може стбити ся на господарствах горских некористно.

Мішанка трав с коничом.

Давно уж бесідуют у нас люде, же если не зародит ся хліб, то лем половина біды, а ціла біда єст в тых роках, коли прийде посуха и хыбне паша для скота. Прото тыж каждый селянин в горах дбає передовсем о то то, штобы мати до болі сіна и коничу, або болгаю. Найлучшим кормом для домашнего скота єст однак мішанка трав с коничом. Конич сам має в собі много білка, а в змішаных с ним травах переважают инши кормовы складники, в виду чого таку мішанку іст скот охотно и с пожитком для своего организма. Крім того травы не так легко вымерзают и удают ся аж и на планьших грунтах як конич. Тото всьо єст для селянина барз важне, бо аж и втотчас, як конич хыбне, має селянин все ище тимотку чи иншу траву для своего скота. Яко мішанку до коничу даєме найчастійше райграс английскый, райграс волоскый и тымотку. Гайграсы, оден и другый, надают ся яко мішанка на ліпши грунты, тымотка удає ся добре также на грунтах планьших.

Мішанку сіє ся на весні в озимины або в яры зерна, котры в тых разях треба сіяти рідше. По пару роках мішанку выорюємо аж и в тых случаях, коли она росне добре и густо. Робимє то то, штобы не выяловити занадто грунту.

Хованє молодых телят.

Надходит час, коли коровы телят ся масово, на часі буде отже призадумати ся, як ховати молоды телята. Маленьке телятко жие початково молоком своей матери. Сут два способы даваня теляти потребного ему молока: або теля ссе корову, або корову доти ся и выдое не молоко дає ся пити теляти. Оба способы мають свои користны и некористны стороны. При первістках належит однак позволити теляти ссати молоко. Зле робят у нас многы селяне, же звичайно продают телята от первісток по 7—10 днях, бо у первістки ціле тіло єст ище нерозвинєне, отже и ей вымя єст также нерозвинєне. Частины каждой железы развивают ся скорше втотчас, як сут они дражнены и побужданы.

Коли теля ссе, то оно дразнит и побуждат до розвитку частинки молочной железы. Вымя матери развиват ся добре и корова появлят чим раз больше молока. Через доїне не потрафимє николи спричинити належитый розвиток молочной железы и в результаті корова стає ся маломолочном. Прото продаванє телят от первісток єст некористне.

Если при першом теляти молочны железы не развили ся належито, то и по другом теляти належит позволити ему ссати молоко.

При телятах от старших коров порадиїше єст доїти корову и давати теляти пити молоко. Втотчас можна точно выміряти скилькость молока, в міру розвою теляти. Толя росне и развиват ся правильнійше, як втотчас, коли оно ссе корову. Раз не доссе, другый раз перессе ся, же аж хворіє и через то то развиват ся планьше. незначне єст также то то, же теля, котре поїме молоком, легко дає ся отлучити. Оно ани не спостереже ся, коли перестали мы ему давати молоко. Робит ся

тото так, же с часом додає ся ему до полного молока, молока збераного, погодивше само зберанє молоко с додатком споршкованого сімени льняного, а наконец воду с додатком споршкованого сімени. Теля привыкат до нового корму и росне добре. При ссаню трудно єст отлучити теля. Оно ричит цілыма днями, не хоче істи и марніє. Марніє также корова, котра банує за телятом, не хоче ся дати доїти, копат часто и задержує молоко.

Але доїне коровы и поїне молоком теляти дає дост дуже работы и вымагат чистоты. Чиста мусит быти посуда, с котрой поїме теля, бо иначе теля може достати бігунку. В початках, покаль теля научит ся пити, треба много терпеливости, а также треба все поїти теля о той самой порі дня. Труд той однак оплатят ся, бо теля буде развивати ся правильнійше.

В Чехии обовязує язык німецкий.

В Прагі появило ся зарядженє, же во всіх урядах (также в уряді городском) обовязує язык німецкий. Всі поданя и писма до урядов мають быти писаны по німецкы, а навіт при билетах до кин мусит ся говорити по німецкы.

Міста: Оломунец, Берно, Иглава, Моравска Острава покрывають ся німецкым покостом. Позвалят ся там вывішати лем выключно німецкы флягы (со свастьюком). Свастька уносит ся на костелах, свастьку видно на палаті архиепископа в Оломунци. Вывішати флягы чєскы заборонєно. Всі улицы и площы переименовує ся на — на Гитлера и Геринга.

Франция иде на уступкы в справі жел. дороги Джибут — Аддис-Абеба.

В кругах льондонских твердят, же французске правительство переслало Италии конкретну пропозыцию, запевняючу Италии гдежы господарчи выгоды в пристани Джибутти и на жел. дор. Джибутти — Аддис-Абеба. Пропозыции тоты сут того рода, же дают Италии возможность експлюатовати господарчо Абисинию. До того часу Муссолини не отвітил на тоты пропозыции.

В Лондоні твердят, же Франция выступала с предложєнем за згодом Англии, котра думат, же такый крок, зроблений тепер може оказати ся политычно користным.

Добродійства анексии Австрии: Омаста на карткы и новы податок.

От дня 1. квітня населєне Австрии може куповати омасту лем на карткы. Того самого дня буде введеный в Австрии новы податок специальный, котрый в инших краях Німєччины платят уж отдавна.

Памятайте о зимовой помочи для безработных и их дітей!

Што чути в світі и в краю

1 миллион тон стали на місяць перерабають на оружені англицькі фабрики. Англія вооружатся тепер не на жарти. Сама будова схоронительних поміщень противгазних потребує місячно 200 тисяч тон стали, т. е. ¼ часть цілої продукції. В місяці лютому продукція стали увеличилась ся о 100 тисяч тон и дала 900 тисяч тон, а в місяці марті сподівають ся досягнути рекордову продукцію 1 миллион тон.

Англицькі гуты приготавливают ся до увеличенія привозу с інших держав старого жєліза и до увеличенія експлуатації жєлізної руди.

Анексія Чехії, то перша велика хибя Німеччини. В кореспонденції с Лондона велика газета італіянська „Трибуна“ критикує дискретно послідні поступки Німеччини. Газета пише, же в Лондоні панує переконанє, же Німеччина приняла до свого організма больше, як може стравити и же пополнила першу велику хибю, анектуючи Чехію, бо тым способом нарушила національний характер своєї держави и возбудила волну обурєня на цілом світі.

Виміна телеграмов меже державными мужами Італії и Мадярщини уважана єст в Англії за потішаюче явленє, бо телеграмы тоты доказуют, же Італія интересує ся независимостю Мадярщини.

32 тисяч чехов на Волині плаче по устраті своєї отчизны. Анексія Чехії через Німеччину вкликала велике враженє серед чехов, жиючих на Волині. Много чехов, слухаючих радия по кавярнях, плакало.

На Волині жє тепер около 32.000 чехов, головно в повітах луцьком, дубновском и здолбуновском. Чехы поселяли ся на Волині от р. 1863., набуваючи роспарцельовану землю. Тоты, котры приїхали там перед 1861. роком, сūt католиками, а поздійши пришелицы могли купити землю под умовиєм принятія православної віри.

Культурным житєм чехов занимаєт ся „Матица чєска“, котра удержує 52 школы загальны. Мають они по селах гнізда „Сокола“ и чительні чєскы, а также народны домы. Кождого року волинскы чехы організовали прогулky до Чохії и много молодых людей кончили университет в Празі.

Кольоністами на Волині опековали ся культурны організації с Чехословаччини, присылаючи им газєты, книжки и учителей.

Польскы лєокомотывы сūt найдешевши. Єгипетскє министерство жєлізных дорог оголосило конкурс на лєокомотывы. До конкурсу станули фабрики німєцкы, англицькы, бельгійскы, чєскы, швайцарскы и одна фабрика польска. Польска офєрта оказала ся найдешевша и выносила около 175 тисяч зл. за 1 лєокомотыву. Англицька лєокомотыва мала бы коштєвати 250 тыс. зл.

Польща высылат машини до Персії. Одна быдгоска механічна фабрика заключила поважный договєр с представитєлем Персії на продаж машин до переділки дерева. Перша партія машин в числі 80 має быти выслана до Персії в початках квїтня.

Сєйм скасовал убєй ритуальний. Ритуальний убєй звїрат в Польщі будє цілковито скасований аж 31. грудня 1942. До того часу будє позволяти ся жидам бити, ограничени скількєсти звїрат на мясо кошерне.

Гєн. Прхалєй отдал ся до распорядимости Німєччини. Початково газєты доносили, же гєн. Прхалєй, министр внутренних справ в правительстві Волошина, скрыл ся в Румунії. Вісти тоты оказали ся неправдивы. Гєн. Прхалєй находит ся в Словакиї и недавно зголосил в німєцком, генеральном консулаті в Братиславі, отдаючи ся до распорядимости Німєччини.

Амерыканє хотят научити ся от чехов робити шкло. Фабрики чєскы уміють вырабяти прекраснє шкло, т. зв. крышталы, котрє мінит ся на сонци як брыльянты. Шкло такє видимє при пауках в цєрквы.

Амерыканє хотіли бы научити ся робити такє шкло и наміряють спровадити до Амерыкы 500 техникєв с Чєх, котры бы научили робити такє шкло 75.000 роботників амерыканскых.

Франція перервала перєговєры с Німєччином. Француско-німєцкы перєговєры торговельны перервано на час неозначєный.

Совіты не признали анексії Чехії. Амбасадєр німєцкый повідомил совітскє правительство о влучєню до Німєччини Чехії и Моравії. Литвинов отвітєл на тєтє, же Совіты не признають той анексії, бо она противит ся чєской констытуції, котра не дає прєзидєнтові права зрєчи ся независимости державной чєского народу. В той справі мусіл бы ся высказати цілый народ, а того не было. Ввиду того правительство совітскє уважат анексію яко акт самоволі и насильства со стороны Німєччини. Таксамє безправно обняла Німєччина протєкторат над Словакиєм.

Поступанє Німєччини — по мнію Совітов — увеличат опасность войны, угрожат политичной стабилизации в центральной Европє и єст новым ударом для идеи безопасности народов.

В Австриї сніг и заспы. Великы снігы упали в Австриї, котры спричинили на гдєякых линиях задержанє на два дні руху. Опадаючи ку долинам лєвины понижили в многих місцях дороги, ліси, а гдєкади аж и хаты.

Жид застрілил німца. О ненависти меже німцями и жидами свідчит слїдуєщий факт. В Брасов в Румунії німєцкый турист Гияльмар Форст хотіл звидіти поміщенє жидовской гмины. При вході стояла жидовка, котра, коли почула, же говорит по німєцкы, не хотіла пустити єго до середини. Вывязала ся звада, в часі котрой муж жидовкы, Люкалю, застрілил німца.

В Італії сніг и задуювка. Цікавы несподіванкы робит робит людям того року зима. По Риздві было тепло як на весну, а тепєр сніг и мороз потискають землю. Што дивнійше, же сніг прикрыл поля аж и в таких краях, котры єго рідко визят в зимі. До таких краєв належит Італія, гдє тепєр шаліють сніжны задуювки. Снігом покрыл ся Неаполь и вулкан Везувий, котрый от долгих літ не памятаєт на до армії югославской.

Продам 12 моргов скомасованого, в одном куску положєного, доброго, сухого ґрунту, в том 2 моргы ліса смєрекового и ялицєвого по приступной ціні. За інформаціями звертати ся под адресом:

Продам по приступной ціні
ПОВЕРХОВИЙ ДЕРЕВЯНИЙ ДОМ
в КРИНИЦІ — СЕЛІ
разом з огородом. Інформації в Редакції Лємка.

Продам цілу добре загосподаровану пасіку в Крыниці-Сєлі, або поодыноку ули. Голосити ся: Мґр. Яновицка Крыница 2.

В НОВИЦІ пов. ГОРЛИЦКОГО до продажі дом деревяний, новий о 4 комнатах, стодала и стайня, а также по приступной ціні. Зголошеня и інформації в „Kasie Zaliczkowej“ w Gorlicach, Rynek 2

Прийму ковальского чєлядника обзнакомленого, добре с кутєм возов и плугєв. Плата ведля умовы. Голосити ся писемно, або устно: ПЄТРО ПАСТЫРЧИК почсалоє село Климковка.

Видавництво „СЛОВО“

Коопер. с огр. отв.

LWÓW, ul. Ruska 3.

Тєл. 84-10

Wydawn. „SŁOWO“

Spółdz. z ogr. odp.

P. K. O. Warszawa 154.521

ПРОДАЄ ПО САМЫМ НИЗКИМ ЦѢНАМ:

КНИГИ церковны, школьны, сельско-хозяйственны (по всѣм отраслям), кооперативны и економическі, популярно-просвѣтитєльны.

ДѢТСКІ КНИГИ театр. пьєсы, грамоф. пластинки, кустар. издѣлія.

НОТКИ, пѣсенники, иконы, картины.

ПІРЛЕБУМ. И ШКОЛЬНЫ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ, печатны бланки, (друксорты церковны и пр.)

ОТКРЫТКИ в большом выборѣ и дешево.

Обществам, учреждєніям, читальням и кооперативам значительна скидка. Всѣ заказы исполняются немедленно и точно. Пересылка по собственной стоимости от 1—2 зл.

При покупкѣ на зл. 10 и выже покупатель получает премю.